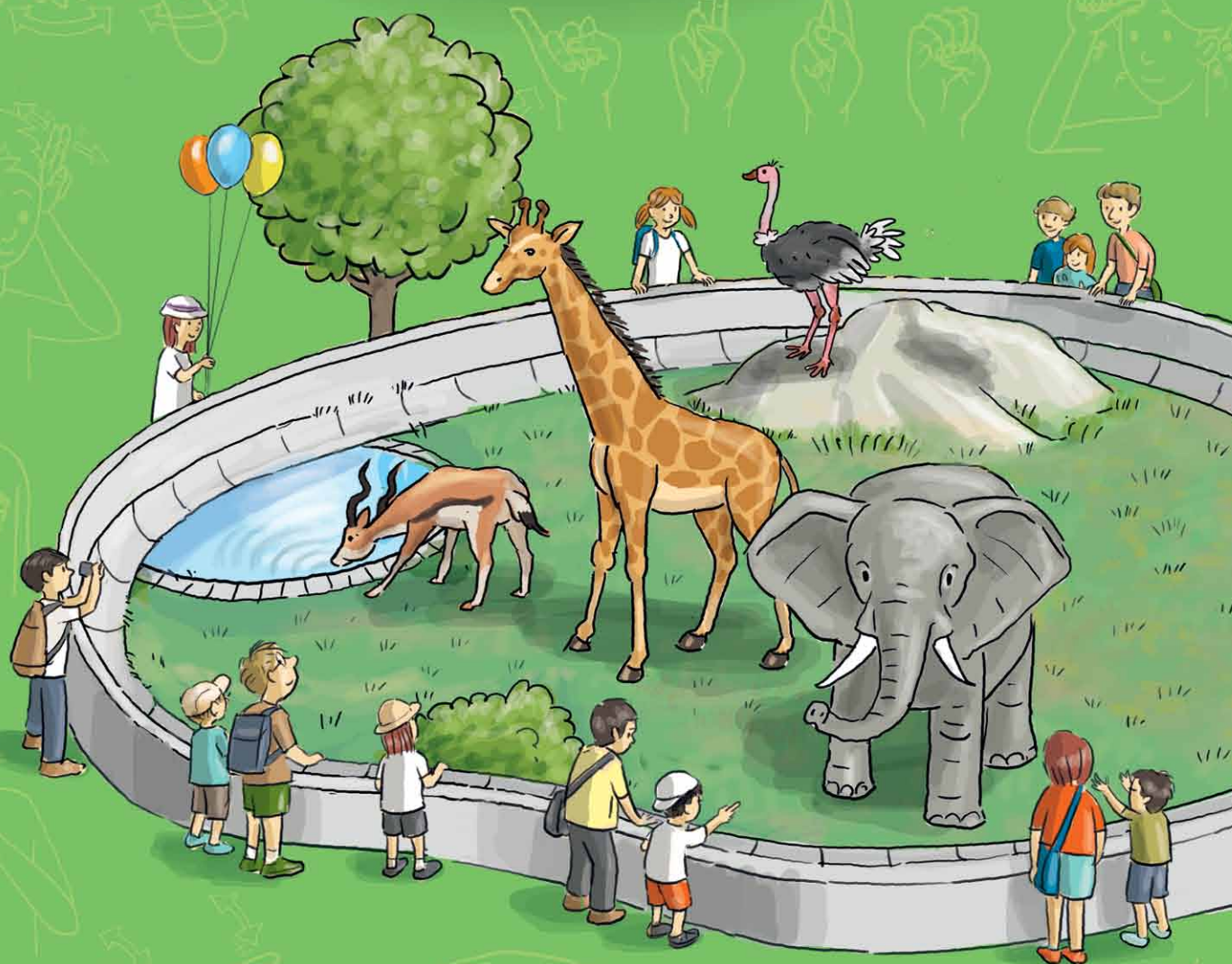

Katja Krajnc, Marjetka Štampek, Simona Zupan Šmigič

ME RAZUMEŠ 6

PRIROČNIK ZA UČITELJE
za komunikacijo v slovenskem
in slovenskem znakovnem jeziku
za prilagojeni izobraževalni program
z enakovrednim izobrazbenim standardom
v tretjem razredu

Katja Krajnc, Marjetka Štampek in Simona Zupan Šmigič

ME RAZUMEŠ 6

**Priročnik za učitelje
za komunikacijo v slovenskem in
slovenskem znakovnem jeziku
za prilagojeni izobraževalni program
z enakovrednim izobrazbenim standardom
v tretjem razredu**

ZAVOD
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA ŠOLSTVO

ME RAZUMEŠ 6

Priročnik za učitelje za komunikacijo v slovenskem in slovenskem znakovnem jeziku
za prilagojeni izobraževalni program z enakovrednim izobrazbenim standardom
v tretjem razredu

Avtorice: Katja Krajnc, Marjetka Štampek in Simona Zupan Šmigič

Strokovni pregled: dr. Marjetka Kulovec, dr. Matic Pavlič, Tjaša Burja, Mateja Frangež in
Živana Rusić

Jezikovni pregled: Nataša Polončič

Oblikovanje: Davor Grgičević

Grafična priprava: Art design, d. o. o.

Videoprodukcija: Bojan Mord, Hiša SZJ

Tolmača za znakovni jezik: Maruša Dolanc in Samo Dolanc

Govorca za slovenski jezik: Natalija Bukovec in Tilen Artač

Izdal in založil: Zavod RS za šolstvo

Predstavnica: Jasna Rojc

Urednica založbe: Andreja Nagode

Spletna izdaja

Ljubljana, 2025

Publikacija je dosegljiva na www.zrss.si/pdf/Me_razumes_6_prirocnik.pdf

Priročnik je izdan s finančno podporo Ministrstva RS za vzgojo in izobraževanje.

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v
Ljubljani

COBISS.SI-ID 248699651

ISBN 978-961-03-1012-9 (PDF)

Priznanje avtorstva-Nekomercialno-Brez predelav

KAZALO

Uvod	5
Recenzija	6
Metodična in didaktična priporočila za uporabo delovnega učbenika	8

Kje živimo?

Besedišče slovenskega jezika	10
Besedišče slovenskega znakovnega jezika	11
Učni cilji in dejavnosti	12
Dejavnosti	13

Kaj delamo?

Besedišče slovenskega jezika	20
Besedišče slovenskega znakovnega jezika	21
Učni cilji in dejavnosti	22
Dejavnosti	23

Živali po svetu

Besedišče slovenskega jezika	30
Besedišče slovenskega znakovnega jezika	31
Učni cilji in dejavnosti	32
Dejavnosti	33

Seznam videoposnetkov	38
Seznam prilog v delovnem učbeniku	40
Viri	40

LEGENDA

POGLEJ VIDEOPOSNETEK V KRETNJAH

POGLEJ VIDEOPOSNETEK GOVORA

STRAN V DELOVNEM UČBENIKU

UVOD

Zakorakali smo v tretji razred osnovne šole.

Sprašujemo se, kje živimo in kaj delamo, ter spoznavamo živali po svetu.

Besedišče je v *Me razumeš* 6 obsežnejše in vsebuje daljša besedila, zato v priročniku nismo več izpostavljale posameznih novih pojmov. Poudarek je na ciljih in slovničnih vzorcih.

Ohranile smo videoposnetke v obeh oblikah, tako v govoru kot v znakovnem jeziku. Gradivo priporočamo za učenje jezika pri gluhih in naglušnih otrocih ter pri otrocih z govorno-jezikovnimi težavami. Učbenik je uporaben tudi za učenje otrok z avtizmom in za otroke, ki se slovenščine učijo kot drugi jezik.

Videoposnetki v znakovnem jeziku so obsežnejši in predvidevajo osnovno znanje slovenskega znakovnega jezika.

Prepričane smo, da bo učiteljem priročnik v veliko pomoč pri podajanju učne snovi, pri pridobivanju besednjaka in pri utrjevanju slovničnih vzorcev tako v slovenskem kot v slovenskem znakovnem jeziku.

Želimo vam veliko veselja pri uporabi gradiva!

Avtorice

RECENZIJA

Rokopis vsebuje vse ključne oziroma zahtevane vidike jezikovne zmožnosti, ki jih obsega učenje/poučevanje slovenščine kot maternega in/ali tujega jezika: besedišče, slovnične zakonitosti in analizo besedil.

Besedišče je razdeljeno na tri sklope: okolje, poklice in živali. Čeprav je zaradi jezikovne stopnje in ciljne skupine poudarek na temeljnem besedišču, je v vsakem sklopu predvidenih tudi nekaj izrazov, ki širijo otrokov besedni zaklad (npr. Metlika pri naseljih, motika pri orodju/poklicih in mravljinčar pri živalih). Kot je pri zbirki že uveljavljeno, je besedišče predstavljeno dvojezično in podprto tako z nazornimi in privlačnimi ilustracijami kot tudi videoposnetki govora oziroma kretanja. Pri slednjem je pomemben tudi prikaz vsakdanje jezikovne rabe v obeh jezikih prek prepričljivih dialogov, ki vpeljujejo relevantno besedišče in jezikovne vzorce z obravnavanimi slovničnimi zakonitostmi.

Jezikovne zakonitosti so obravnavane implicitno, torej prek vaj in nalog, ki ne zahtevajo metajezikovnega znanja, temveč vključujejo primerjanje, povezovanje in razvrščanje – to je pogosto predvideno znotraj aktivnosti, ki vključujejo tudi ročne spretnosti (barvanje, rezanje, lepljenje) in s tem dodatno spodbujajo pomnjenje. Pri jezikovnih zakonitostih avtorice začnejo s snovjo, ki so jo otroci spoznavali in utrjevali že v predhodnih delovnih učbenikih (pri pravopisu npr. velika začetnica; pri slovenščini npr. glagolski čas, število in oseba; pri slovenskem znakovnem jeziku npr. vprašalnice in vprašalni stavki). Hkrati pa snov tudi nadgrajujejo in v obeh jezikih izpostavijo znanje ter ujemanje med samostalnikom in pridevnikom, pri čemer so pozorne na podobnosti in razlike med obema jezikoma – kakor je pojasnjeno v gradivu za učitelje. Posebej pomembno je tudi, da je v celotnem rokopisu obravnavana ena krovna besedilna vrsta (opis), vendar je uporabljena za različne danosti (opis mesta, poklica, živali ...), kar sledi aktualnim smernicam prenove učnih načrtov za slovenščino v letu 2025 ter hkrati implicitno vodi učence k abstrakciji vzorca, ponotranjenju njegove strukture in nato uporabi/aplikaciji tega vzorca za najrazličnejše danosti. Nasploh je delo z besedili v tem rokopisu dobro zastopano in odraža aktualni premik jezikovne pedagogike v Sloveniji od posamičnih stavkov k njihovi uporabi v realnih jezikovnih okoliščinah.

Rokopis je aktualen, saj praktično implementira novosti v smernicah oziroma učnih načrtih za poučevanje slovenščine in drugih jezikov (večji poudarek je na besedilih in hkrati poenotenju/abstrakciji besedilnih vrst). Z vidika potreb na terenu, ki jih na tej točki ne izpričuje več le skromen obseg gradiv, ki so na voljo za učenje slovenščine kot tujega jezika v prvi triadi osnovne šole (in odnosnost takih gradiv za slovenski znakovni jezik), temveč tudi velik uspeh predhodnih delovnih učbenikov iz te zbirke. Obenem so tudi besedišče, jezikoslovni izrazi in preostala terminologija usklajeni z aktualnimi raziskavami in jezikovnimi priročniki. Ne nazadnje pa je rokopis aktualen tudi glede na najnovejše smernice za poučevanje in učenje maternih in tujih jezikov ter večjezične, večkulturne in inkluzivne pedagogike.

Delovni učbenik za slovenščino in slovenski znakovni jezik besedišče predstavlja v obeh jezikih, spremljajo pa ga nazorne ilustracije ter posnetki govora in kretanja, zato ima zelo visoko uporabno vrednost na več ravneh – didaktični, jezikovni, inkluzivni in kulturni.

Njegova didaktična vrednost je zlasti v tem, da omogoča hkratno učenje slovenščine in slovenskega znakovnega jezika, kar je izjemno dragoceno tako za gluhe in naglušne kot tudi za slišne učence. Učbenik sledi multimodalnemu pristopu, saj združuje vizualne (ilustracije,

videoposnetki), slušne (govor) in kinestetične (kretanje) elemente, kar omogoča boljše zapomnitev in razumevanje vsebine. S tem učenci razvijajo sposobnost primerjalnega razumevanja struktur in funkcij obeh jezikov, kar krepi njihovo jezikovno zavest in spodbuja razumevanje razlik med govornim in znakovnim jezikom. Na jezikovni in kognitivni ravni bo torej ta učni pripomoček pomembno prispeval k razvoju metajezikovne zavesti, saj bodo učenci skozi primerjave med slovenščino in slovenskim znakovnim jezikom pridobivali vpogled v značilnosti posameznih jezikovnih sistemov, kot so jezikovne zakonitosti (slovnica) in besedilne zvrsti. Ob tem bodo sistematično bogatili svoje besedišče v obeh jezikih ter pridobivali osnovne veščine prevajanja in tolmačenja, kar je temelj za nadaljnje razvijanje njihovih jezikovnih kompetenc.

V smislu inkluzije in družbene dostopnosti ima učbenik posebno vrednost, saj omogoča enakopravnejše vključevanje gluhih učencev v izobraževalni proces. Zaradi uporabe ilustracij in posnetkov je učna vsebina dostopnejša tudi učencem, ki se pri učenju v večji meri zanašajo na vizualne informacije. Zato delovni učbenik ne podpira le učnega procesa, temveč tudi aktivno prispeva k večji jezikovni enakopravnosti, saj krepi status slovenskega znakovnega jezika kot naravnega in enakovrednega jezika slovenščini.

Poleg tega ima delovni učbenik izrazito kulturno in identitetno vrednost. Prispeva k ohranjanju in promociji Slovenije, slovenskega znakovnega jezika in slovenščine – ter h krepitvi jezikovne identitete jezikovnih uporabnikov v Sloveniji. Za gluhe učence je še posebej pomembno, da je njihov jezik didaktično zastopan, priznan in obravnavan kot polnopravni učni jezik. S tem se gradi simbolni in praktični most med gluhih kretalci in slišječimi govorci ter spodbuja medkulturno razumevanje in sprejemanje.

Ta delovni učbenik torej predstavlja izjemno dragocen pedagoški in jezikovni pripomoček, ki omogoča dvojezično in dvokulturno izobraževanje, podpira inkluzijo in enakopravnost v šolskem prostoru, krepi metajezikovne in prevajalske kompetence ter pomembno prispeva k ohranjanju in širjenju slovenščine ter slovenskega znakovnega jezika. Uporaben je za širok krog uporabnikov – gluhe, slišče in dvojezične učence, učitelje, tolmače, študente jezikoslovja, logopede in druge strokovnjake, ki se ukvarjajo z jezikom, komunikacijo in izobraževanjem.

Avtorice so opravile kakovostno delo, dobro so izbrale teme oz. besedišče in vsebinsko-vizualni del temeljito uskladile z ilustratorjem. Tudi zahtevnost delovnega učbenika se glede na predhodne dele primerno stopnjuje. S tem se stopnjuje tudi zahtevnost jezikoslovnih opisov in razlag, namenjenih učitelju v zelo uporabnem in dobrodošlem priročniku za učitelje; avtorice so v njem dobro izkoristile potencial, ki ga nudi povezava slovnčnih zakonitosti z besediščem. Predvsem lahko izpostavim zametke analize nikalnih stavkov, ki v slovenskem znakovnem jeziku že vsebujejo opis nikalne mimike in nikalne kretnje.

Dr. Matic Pavlič, doktor splošnega jezikoslovja, ki se intenzivno posveča znakovnemu jeziku;
Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta

METODIČNA IN DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA UPORABO DELOVNEGA UČBENIKA

Učitelj se pri načrtovanju pouka vedno vpraša o svojih ciljih. Pri učencih s težko ali popolno izgubo sluha in pri tistih, ki jim zaradi drugih motenj ob vstopu v šolo še ni uspelo usvojiti nobenega jezika, je naš cilj, da usvojijo jezik ter vzpostavijo učinkovito komunikacijo. Šele ko otrok dojame povezavo pojmov z besedo ali kretnjo, ko mu ponudimo orodje za izražanje, se lahko začne usvajanje jezika. Šele tedaj bo otrok zmožl uporabljal govor ali kretnjo z razumevanjem. Tako postane njegova komunikacija z okoljem uspešna in lahko se začneta branje in pisanje, ki ju bo otrok razumel.

Eno najpomembnejših surdopedagoških metodičnih učnih načel je učenje po sistemu lijaka, učence vodimo od znanega k neznanemu, od lažjega k težjemu, od bližnjega k daljnemu, od preprostega k zapletenemu, kar omogoča izbira vsebin v delovnem učbeniku. Pazimo na to, da otroka vodimo od uspeha k uspehu.

Pouk v razredu običajno izvajamo skupinsko, vendar moramo upoštevati načelo individualizacije, kar pomeni, da moramo dobro poznati otroka in njegove posebnosti, njegovo psihosocialno zrelost ter njegove intelektualne sposobnosti.

Med obravnavo snovi morajo biti učenci miselno in telesno dejavni, zato jim vsebine predstavimo igranje, na njim zanimiv in zabaven način.

Učitelji moramo biti ves čas pozorni na učenčevo razumevanje vsebine. Obravnavano vsebino zato utrjujemo velikokrat in na različne načine, v priročniku so naštet le nekateri. Sistematično pridobljene pojme in slovnične vzorce moramo prenesti v vse otrokove življenjske situacije.

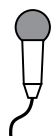
POJASNILO

V priročniku se boste srečali z zapisi znakovnega jezika, ki so opisani v spodnji tabeli.

Primer zapisa kretnje	Opis
ŠOLA	Besede, napisane z velikimi črkami pomenijo eno krettnjo.
UČITI + ŽENSKA (UČITELJICA)	Dve besedi, napisani z velikimi črkami in povezani z znakom plus (+), pomenita, da s kombinacijo obeh krettenj dobimo nov pomen, ki je zapisan v oklepaju. Obe krettnji izvajamo eno za drugo, povezano.
POLŽEV-VSADEK	Če je med besedama, napisanima z velikimi črkami, podčrtaj, to pomeni, da je krettnja samo ena, v slovenskem jeziku pa sta besedi dve.
IMETI (vprašalna mimika, dvig obrvi)	Kadar je za krettnjo v oklepaju opisana izvedba krettnje z malimi črkami, to pomeni, da gre za pomemben sestavni del krettnje, s katerim krettnjo poudarimo ali ji celo spremenimo pomen.
STEKLO + OBLIKA: KVADRAT (OKNO)	Kadar je zapisano npr. OBLIKA: KVADRAT, to pomeni, da v zrak s prsti narišemo omenjeno obliko.
E-V-A	Velike tiskane črke, povezane z vezajem, pomenijo črkovanje, izvajanje enoročne prstne abecede.

SLJ je kratica za besedilo v slovenskem jeziku.

SZJ je kratica za besedilo v slovenskem znakovnem jeziku.

Vsi videoposnetki, ki prikazujejo slovenski govor in slovenski znakovni jezik, so na voljo na spletni povezavi:

<https://www.youtube.com/@MeRazumes6>

BESEDIŠČE SLOVENSKEGA JEZIKA

CILJI (govorjenje, branje, pisanje)	SLOVNIČNI VZORCI
Govorjenje - Imenujejo lokacijo (npr. <i>vesolje</i> – v <i>vesolju</i>, <i>Zemlja</i> – na <i>Zemlji</i>). - Uporabljajo vprašalnice: <i>KDO</i>, <i>KOLIKO</i>, <i>KJE</i>, <i>S KOM</i>, <i>KAJ</i>. - Uporabljajo pravilen spol, število in sklon samostalnikov. - Uporabljajo pravilne glagolske čase. - Pravilno ujemajo pridevnik s samostalnikom v sklonu in številu. - Pravilno uporabljajo vrstilne števnike. - Uporabljajo ednino, dvojino in množino glagolov. Branje - Razumejo in tvorijo dvogovore. - Iz podatkov oblikujejo povedi. - Prepoznajo in pravilno uporabljajo zemljepisna imena z veliko začetnico. Pisanje - Naštevajo z uporabo vejice. - Oblikujejo vprašanja s pomočjo vprašalnic. - Pišejo povedi iz podatkov. - Upoštevacjo pravila glede rabe velike in male začetnice.	Uporaba predlogov in sklona za izražanje lokacije (npr. <i>na Zemlji</i>, v <i>vesolju</i> – predlog + mestnik). Tvorba samostalniških besednih zvez z določilom (npr. <i>modri planet</i>, <i>naša luna</i>). Uporaba vprašalnic: <i>Kdo</i>, <i>koliko</i>, <i>kje</i>, <i>s kom</i>, <i>kaj</i> – v vlogi vprašalnega zaimka. Uporaba velike začetnice pri lastnih imenih (npr. <i>Evropa</i>, <i>Slovenija</i> – zemljepisna lastna imena). Spoznavanje in uporaba vrstilnih števnikov (<i>prvi</i>, <i>drugi</i> ...). Naštevaje v povedi – uporaba vejice. Skladnja: tvorba preprostih in enostavnih povedi iz podatkov. Ujemanje med samostalnikom in pridevnikom v spolu, številu in sklonu. Upoštevanje glagolskega števila (ednina, dvojina, množina) in časa (preteklik, sedanjik, prihodnjik).

BESEDIŠČE SLOVENSKEGA ZNAKOVNEGA JEZIKA

CILJI	SLOVNIČNI VZORCI
Kretnja • Spoznajo nove kretnje. • Pravilno naštevajo. • Tvorijo preproste in enostavne povedi v znakovnem jeziku iz danih podatkov. • Smiselno pokažejo lokacijo (v vesolju – VESOLJE TAM, na Zemlji – ZEMLJA NA ...). • Uporabljajo vprašalnice: KDO, KOLIKO, KJE, S KOM, KAJ. Mimika • Pri vprašalnicah odprtega tipa uporabijo namrščeno vprašalno mimiko in dvig brade (npr. KDO). Pri vprašalnicah zaprtega tipa uporabljajo vprašalno mimiko z dvignjenimi obrvmi (npr. ALI). • Pri trdilnih stavkih lahko prikimamo, da potrdimo vsebino. Odgledovanje (branje z ust) • Ob ogledu videoposnetkov govora vadijo odgledovanje znanih vsebin.	Uporaba kazalnih zaimkov in krajevnih prislovov za izražanje lokacije (v vesolju – VESOLJE TAM, na Zemlji – ZEMLJA NA ...). Naštevane v povedi (uporaba nagiba glave ali naštevanje na prste). Skladnja: tvorba preprostih in enostavnih povedi v SZJ iz podatkov. Spoznavanje in uporaba vrstilnih števnikov (PRVI, DRUGI ...). Uporaba vprašalnic: KDO, KOLIKO, KJE, KDO SKUPAJ (pomeni: s kom), KAJ, uporaba vprašalne mimike. • Kje je Zemlja? KJE ZEMLJA ali ZEMLJA KJE (namrščena vprašalna mimika in dvig brade). • Koliko je planetov? KOLIKO PLANET, PLANET TAM ali TAM PLANET, PLANET KOLIKO (namrščena vprašalna mimika). Upoštevanje pravih zaimkov in časa. • Vstal sem. JAZ VSTATI PRETEKLOST • Vstajava. MIDVA VSTATI SEDAJ • Vstali bomo. MI VSTATI PRIHODNOST

UČNI CILJI IN DEJAVNOSTI

Govorjenje in sporazumevanje (v SLJ in SZJ)

- Poimenujejo in pravilno uporabljajo izraze: *vesolje, planet, Zemlja, Luna, Sonce, celina, ocean, globus, Evropa, Slovenija*.
- Uporabljajo **predloge z mestnikom**: v vesolju, na Zemlji, na kontinentu, v Sloveniji.
- Tvorijo **enostavne povedi o Zemlji, Luni, krajih, kjer živijo**.
- Odgovarjajo na **vprišanja z vprišalnici** (*Kje živimo? Kaj je Zemlja?*).
- Pravilno uporabijo **kretnje** in **obrazno mimiko** za ključne pojme.

Branje z razumevanjem

- Berejo kratko besedilo o Zemlji in njeni legi v vesolju ter **povzemajo ključne podatke**.
- Prepoznajo in razložijo pomen besed iz slovarja (*celina, ocean, globus ...*).
- Razumejo slikovni material in povežejo slike z besedilom.

Pisanje

- Zapisujejo imena planetov, celin, države.
- Izpolnjujejo preglednice ali tabele (npr. označijo svojo celino, državo).
- Pišejo kratke odgovore na vprišanja (*Kje živim? Kaj je Zemlja?*).
- Uporabljajo **veliko začetnico pri lastnih imenih** (Slovenija, Evropa ...).
- Uporabljajo slovar za razumevanje novih pojmov.

DEJAVNOSTI (učne in delovne naloge)

Učne dejavnosti (usmerjene, vodene)

- Ogledajo si **slike planeta Zemlja, Lune in planetov**, jih poimenujejo in o njih govorijo.
- Učitelj bere/razlaga besedilo na straneh 6–7 – učenci **s prstom sledijo besedilu ali pokažejo slike**.
- Pogovor: *Na katerem planetu živimo? Kaj je okoli nas? Kaj je naš svet?*
- Uporaba **slovarja**: učenci razložijo pojme z lastnimi besedami.
- Primerjanje globusa in zemljevida – prepoznavanje Slovenije, Evrope.

Delovne dejavnosti

- **Delovni list 1–4**
 - Prepišejo in popravijo imena držav, jezikov in narodnosti (tabela).
 - Preberejo kratko besedilo o Moniki, napišejo odgovore.
 - Narišejo in opišejo osebo, ki jo poznajo (ustno in pisno).
 - Poiščejo besede v mreži črk (poimenovanja planetov).
 - Narišejo Zemljo – poudarek na **simbolnem prikazu** (voda, celine, Luna).

DEJAVNOSTI 4-10 – PODROBNO

1. Osončje

Cilj: Učenci ob sliki opazujejo sončni sistem.

Učenci si ogledajo sliko. Učitelj spodbuja učence, da pripovedujejo govorno ali v znakovnem jeziku, kaj vidijo na sliki.

2. Naš planet

Video govor 1

Video kretnja 1

Cilj: Učenci spoznajo, kje se nahaja naš planet in kakšen je.

Ogledajo si video besedila v govoru oziroma kretnji.

Z učenci se pogovorimo o sončnem sistemu, poiščejo planet Zemlja in našo Luno. Ob globusu ugotavljajo, kje so celine in kje oceani. Pokažemo jim, kje je Evropa in Slovenija.

Učenci lahko zaigrajo osončje, izberejo si planete in hodijo v krogu okoli Sonca.

Učitelj preveri razumevanje besed iz slovarja. Učenci nove besede uporabijo v povedih in jih zapišejo v zvezek.

3. Planeti

Video govor 2

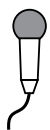
Video kretnja 2

Cilj: Učenci spoznavajo planete.

Ogledajo si video besedila v govoru oziroma kretnji.

4. Blizu in daleč

Video govor 3

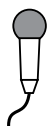
Video kretnja 3

Cilj: Učenci spoznavajo nove pojme na temo BLIZU IN DALEČ.

Ogledajo si video besedila v govoru oziroma kretnji.

5. Pogled v nebo

Video govor 4

Video kretnja 4

Cilj: Učenci utrjujejo imena planetov. Spoznajo pojma strip in dialog.

Ogledajo si video besedila v govoru oziroma kretnji. Preberejo strip.

Učenci zaigrajo dialog govorno ali v znakovnem jeziku.

UČNI CILJI IN DEJAVNOSTI

Govorjenje in sporazumevanje (v SLJ in SZJ)

- Opisujejo **kraj bivanja osebe** (država, mesto ...).
- Uporabljajo **vprišanja in odgovore o bivališču, dejavnostih in željah** (*Kje živi? Kaj dela? Kaj si želi?*).
- Pravilno tvorijo povedi v **3. osebi ednine**.
- Pravilno uporabljajo **ednino in množino, osebo glagolov** (*jaz grem, midva greva, mi gremo*).
- Uporabljajo **vprišalnice z ustrezno mimiko v SZJ**.
- Naštejejo in poimenujejo **slovenska mesta in pokrajinske značilnosti** (*morje, gore, reka ...*).
- Opisujejo Slovenijo z **enostavnimi pridevniškimi zvezami** (*Slovenija je majhna. Imamo morje, gore, reke ...*).

Branje z razumevanjem

- Berejo krajše opise oseb (npr. Filip, Aseja, Gabriel) in odgovarjajo na vprašanja.
- Razumejo **razlike v načinu življenja** glede na okolje (Afrika, Aljaska).
- Razumejo **opisno in informativno besedilo** o Sloveniji.
- Ugotavljajo **vzroke in posledice** (npr. *Zakaj je Gabriel toplo oblečen?*).

Pisanje

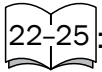
- Pišejo kratke opise oseb ali sebe (ime, starost, kraj bivanja, družina ...).
- Dopolnjujejo tabele: država – jezik – ljudje.
- Opisujejo lastno izkušnjo ali znano osebo.
- Sestavljajo povedi s pomočjo vprašanj.
- Uporabljajo poimenovanja za države, jezike in narode z ustrezno rabo velike in male začetnice.
- Izpolnjujejo in tvorijo tabele z vsebinami: država – ljudje – jezik – kako govorijo.
- Tvorijo vprašanja in odgovore o krajih bivanja oseb.
- Uporabljajo **pisane črke, veliko začetnico pri lastnih imenih**, pravilno **postavljajo besedni red**.

DEJAVNOSTI (učne in delovne naloge)

Učne dejavnosti

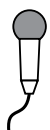
- **Govorno ali v kretnji** odgovarjajo na vprašanja o osebah na slikah: *Kje živijo? Kaj radi delajo? Katera je njihova družina?*
- Primerjajo **življenje v različnih krajih po svetu** (Afrika, Aljaska, Slovenija).
- Uporabljajo **zemljevid** in **globus** za iskanje držav in celin.
- Pogovor: *Kaj imamo v Sloveniji? Kje si že bil/-a? Kako prideš do Kopra?*

Delovne dejavnosti

- **Delovni listi 1–4** **22–25**:
 - Dopolnjevanje tabele (država – ljudje – jezik – kako govorijo).
 - Prepis besedila s pisanimi črkami.
 - Risanje in pisanje opisa znane osebe.
 - Iskanje imen planetov v mreži črk.
 - Risanje Zemlje.

DEJAVNOSTI – PODROBNO

6. Kontinenti

Video govor 5

Video kretnja 5

Cilj: Učenci spoznavajo kontinente.

Ogledajo si video besedila v govoru oziroma kretnji.

Ob zemljevidih ali na globusu učenci poiščejo kontinente in jih poimenujejo. Nove pojme zapišejo v zvezek.

7. Potovanja

Video govor 6

Video kretnja 6

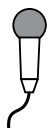
Cilj: Učenci spoznajo pojem potovanje, zaigrajo dialoge.

Ogledajo si video besedila v govoru oziroma kretnji.

Z učenci skupaj preberemo dialog. Na zemljevidu poiščemo omenjene kontinente, razložimo razdalje in način potovanja.

Učenci se naučijo dialoga in ju zaigrajo. V parih sestavljajo nove dialoge.

8. Opis osebe

Video govor 7

Video kretnja 7

Cilj: Učenci spoznajo primer opisa osebe.

Ogledajo si video besedila v govoru oziroma kretnji.

Učenci si ogledajo sliko dečka in preberejo zapise v miselnem vzorcu. Preberejo vprašanja in odgovore. Odgovore zapišejo v zvezek.

9. Deklica Aseja iz Gane

Video govor 8

Video kretnja 8

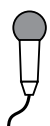
Cilj: Učenci spoznajo deklico iz Gane.

Ogledajo si video besedila v govoru oziroma kretnji.

Učitelj prebere besedilo in razloži nove pojme. Na zemljevidu poiščejo Afriko. Učenci berejo besedilo in podčrtajo nove besede. V zvezek naredijo slikovni slovar. Po vzoru opisa dečka Filipa izdelajo miselni vzorec in vanj napišejo opis deklice Aseje. Vadijo postavljanje vprašanj in odgovarjanje nanje.

Z učenci se pogovarjamo o podobnostih in razlikah med njimi in Asejo.

10. Deček Gabriel z Aljaske

Video govor 9

Video kretnja 9

Cilj: Učenci spoznajo dečka z Aljaske.

Ogledajo si video besedila v govoru oziroma kretnji.

Učitelj prebere besedilo in razloži nove pojme. Na zemljevidu poiščejo Aljasko. Učenci berejo besedilo in podčrtajo nove besede. V zvezek naredijo slikovni slovar in narišejo Gabrielovo družino. Po vzoru opisa dečka Filipa izdelajo miselni vzorec in vanj napišejo opis dečka Gabriela. Vadijo postavljanje vprašanj in odgovarjanje nanje.

Z učenci se pogovarjamo o podobnostih in razlikah med njimi in Gabrielom.

11. Slovenija

Cilj: Spoznavanje glavnih značilnosti Slovenije na zemljevidu.

Učenci si ogledajo zemljevid. Pozorni so na barve reliefa. Učenci prebirajo imena mest in rek. Ob legendi iščejo posamezne oznake po zemljevidu. Pogledamo, na katere države meji Slovenija. Učenci si ogledajo različne zemljevide Slovenije in iščejo še druge kraje in reke.

Učitelj učencem postavlja različna vprašanja, npr. *Kje v Sloveniji so toplice? Poišči in poimenuj reke. Kje lahko smučamo?*

12. Kakšna je Slovenija?

Video govor 10

Video kretnja 10

Cilj: Spoznavanje glavnih značilnosti Slovenije v besedilu.

Ogledajo si video besedila v govoru oziroma kretnji.

Učitelj prebere besedilo in razloži nove pojme. Učenci sami berejo besedilo. Omenjene pojme iščejo na zemljevidu Slovenije.

Učitelj preveri razumevanje besed iz slovarja. Učenci nove besede uporabijo v povedih in jih zapišejo v zvezek.

13. Slovenska mesta

Video govor 11

Video kretnja 11

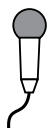
Cilj: Učenci spoznavajo imena slovenskih mest.

Ogledajo si video besedila v govoru oziroma kretnji.

Mesta poiščejo na zemljevidu Slovenije. Imena mest se naučijo v kretnji in besedi.

V zvezek zapišejo imena mest z veliko začetnico.

14. Moj počitniški dnevnik

Video govor 12

Video kretnja 12

Cilj: Učenci spoznavajo zapis počitniškega dnevnika.

Ogledajo si video besedila v govoru oziroma kretnji.

Učitelj predstavi dečka Vida, ki je med počitnicami z družino potoval po Sloveniji. Učencem razloži besede iz slovarja. Prebere jim Vidov počitniški dnevnik. Ob tem spoznavajo tudi vrstilne števnik (prvi, drugi ...).

Na zemljevidu Slovenije poiščejo kraje, kjer je Vid potoval (figurico prestavljamo po zemljevidu).

Učitelj preveri razumevanje besed iz slovarja. Učenci samostojno berejo besedilo. V zvezek za vsak dan potovanja narišejo ilustracijo. Nove besede iz slovarja uporabijo v povedih in jih zapišejo v zvezek.

15. Dopolni tabelo DL 1

Cilj: Učenci spoznavajo veliko in malo začetnico.

Učenci si ogledajo primere in dopolnijo tabelo. Spoznajo, da se države in narodnosti pišejo z veliko začetnico, jezik, ki ga govorijo, pa z malo začetnico.

16. Velika in mala začetnica DL 2

Cilj: Učenci prepisujejo besedilo s pravilno rabo velike in male začetnice.

Učenci najprej preberejo besedilo. Razmislijo o pravilni rabi velike in male začetnice. Besedilo prepisujejo v zvezek s pisanimi črkami.

17. Nariši in opiši osebo DL 3

Cilj: Učenci opišejo osebo po svoji izbiri.

Učenci si sami izberejo osebo, ki jo bodo opisali. Pridobijo podatke in jih vpišejo v miselni vzorec. Ustno oziroma v znakovnem jeziku predstavijo osebo. Opis zapišejo v zvezek s pisanimi črkami.

18. Poišči besede DL 4

Cilj: Učenci poiščejo besede za planete.

V tabeli učenci vodoravno in navpično iščejo besede za planete.

Spodaj narišejo planet Zemlja.

19. Označi vrstni red DL 5

Cilj: Učenci prepoznajo vrstni red slik.

Učenci si ogledajo šest ilustracij. Razmislijo o smiselnem vrstnem redu in slike številčno označijo. Zgodbo pripovedujejo govorno ali v kretnji ter jo zapišejo v zvezek.

BESEDIŠČE SLOVENSKEGA JEZIKA

CILJI (govorjenje, branje, pisanje)	SLOVNIČNI VZORCI
Govorjenje • Tvorijo vprašanja z uporabo vprašalnic: <i>KDO, KDAJ, ZAKAJ, KJE, KOLIKO, ALI, KAKŠEN, KAKO, KATERI, KAJ</i>. • Tvorijo povedi z zanikanjem. • Iz samostalnikov tvorijo glagole (npr. <i>kolesarjenje – kolesarim</i>). • Razlikujejo med nadpomenkami in podpomenkami. • Pravilno uporabljajo spol, število in sklon samostalnikov. • Pravilno uporabljajo osebo, število in čas glagola. • Oblikujejo zložene povedi. Branje • Razumejo opise dnevnih dejavnosti, hobijev in poklicev. • Prepoznajo zanikanje v povedih. • Razumejo in uporabljajo vprašalnice v kontekstu. Pisanje • Pišejo opise dneva, hobijev, poklicev. • Pravilno uporabljajo veliko in malo začetnico. • Razvrščajo besede po abecedi. • Sestavljajo povedi v pravilnem zaporedju. • Odgovarjajo na vprašanja s kratkimi povedmi. • Tvorijo povedi z upoštevanjem časa in osebe.	Tvorba samostalnikov iz glagolov (<i>kolesariti → kolesarjenje</i>) – besedotvorje. Uporaba nadpomenk in podpomenk – leksikalna hierarhija (npr. <i>šport → košarka, nogomet</i>). Zanikanje povedi z uporabo nikalnice »ne« – glagolska oblika s zanikanjem. Pozorni smo na to, da predmet v zanikanem stavku ni več v tožilniku, temveč v rodilniku. Uporaba vprašalnic: <i>kdo, kdaj, zakaj, koliko, kakšen, kako, kateri</i> – v vlogi stavčnega člena. Skladnja: tvorba enostavnih in zloženih povedi (npr. <i>Jaz kolesarim, ker je lepo vreme</i>). Pravilna uporaba glagolskih oblik glede na osebo, število in čas (<i>jaz delam, midva delava, mi delamo</i>).

BESEDIŠČE SLOVENSKEGA ZNAKOVNEGA JEZIKA

CILJI	SLOVNIČNI VZORCI
Kretnja • Spoznajo nove kretnje • Iz samostalnikov tvorijo glagole (npr. <i>KOLO</i> – <i>KOLESARITI</i>). • Razlikujejo nadpomenke in podpomenke. • Oblikujejo zložene povedi. • Tvorijo vprašanja z uporabo vprašalnic: <i>KDO</i>, <i>KDAJ</i>, <i>ZAKAJ</i>, <i>KJE</i>, <i>KOLIKO</i>, <i>ALI</i>, <i>KAKŠEN</i>, <i>KAKO</i>, <i>KATERI</i>, <i>KAJ</i>. • Tvorijo povedi z zanikanjem. Pozorni smo na mimiko. Mimika • Pri vprašalnicah odprtega tipa uporabijo namrščeno vprašalno mimiko in dvig brade. • Pri trdilnih stavkih lahko prikimamo, da potrdimo vsebino. • Nikalna mimika (odkimavanje). Odgledovanje (branje z ust) • Ob ogledu videoposnetkov govora vadijo odgledovanje znanih vsebin.	Tvorba samostalnikov iz glagolov (<i>kolesariti</i> → <i>kolesarjenje</i>) – besedotvorje. Uporaba nadpomenk in podpomenk – leksikalna hierarhija (npr. <i>ŠPORT</i> → <i>KOŠARKA</i>, <i>NOGOMET</i>). Zanikanje povedi z uporabo nikalnice »ne« – in mimike (odkimavanje) – glagolska oblika z zanikanjem. Mizar ne zdravi živali. MIZAR NE ZDRAVITI ŽIVAL V SZJ imamo dve vrsti stavkov, trdilne stavke ter nikalne stavke. • Trdilna mimika: prikimavanje. • Nikalna mimika: dodamo nikalno krettnjo oz. nikalnico in nikalno mimiko – odkimavanje. Skladnja: tvorba enostavnih in zloženih povedi. V SZJ je pravilo, da je glavni stavek na drugem mestu (za podrednim), podredni stavek pa je označen z mimiko dvignjenih obrvi v celoti. Jaz kolesarim, ker je lepo vreme. VREME LEPO (ZATO) JAZ KOLESARITI Pravilna uporaba glagolskih oblik glede na osebo, število in čas • Vstal sem. JAZ VSTATI PRETEKLOST • Vstajava. MIDVA VSTATI SEDAJ • Vstali bomo. MI VSTATI PRIHODNOST Določanje spola s pomočjo kretenj ŽENSKA in OSEBA. Učiteljica: UČITI + ŽENSKA Učitelj: UČITI + OSEBA Pridevnik je lahko skrit v samostalniški kretnji. KOŠARKA ŽOGA (žogo odkretamo v naravni velikosti, lica napnemo) TENIS ŽOGA (žogico odkretamo majhno, usta stisnemo)

Govorjenje in sporazumevanje (SLJ in SZJ)

- Poimenujejo in opišejo **dejanja v vsakdanjem dnevu** (*vstati, obleči se, iti, klepetati, brati ...*).
- Pravilno uporabljajo **osebne zaimke** in **glagolske oblike** v:
 - osebi ednine (jaz berem),
 - osebi dvojine (midva bereva),
 - osebi množine (mi beremo).
- Razlikujejo **kdo kaj dela** (osebna oblika glagola).
- V SZJ: pravilno uporabijo **glagolske oblike in prostor v kretnji**.

Branje z razumevanjem

- Prepoznajo glagolske oblike glede na osebo in število.
- Berejo in razumejo kratke zapise o **dnevni navadah** in **hobijih**.
- Razumejo pomen posameznih dejavnosti (zapisana slovenščina in narisane kretnje).

Pisanje

- Pišejo o **svojem vsakdanu** v 1. osebi ednine.
- Izpišejo in uporabijo ustrezno glagolsko obliko glede na osebo.
- Uporabljajo **pisane črke, ločila** in **veliko začetnico**.

DEJAVNOSTI (učne in delovne naloge)

Učne dejavnosti

- Pogovor: *Kaj delaš zjutraj? Kaj delata z bratom? Kaj delate v šoli?*
- Igra vlog: učenec izžreba glagol in ga pokaže – drugi ugibajo (v slovenščini oziroma v kretnji).
- Uporaba kartic: *jaz – berem, midva – greva, mi – igramo se*.

Delovne dejavnosti

- Str. 27: **Preglednica glagolskih oblik (jaz/midva/mi)** – ustna in pisna vaja prepoznavanja razlik.
- Str. 29: **Hobiji s slikami in kretnjami** – učenci prepoznajo, poimenujejo in pokažejo svoje hobije.
- Str. 30: **Opis hobija – KOŠARKA** – berejo, tvorijo povedi, pojasnjujejo besede iz slovarja.
- Str. 31: **Prepoznavna hobijev v SZJ** (delo z ilustracijami in video podporo, kjer je na voljo).

1. Moj dan

Video govor 13

Video kretnja 13

Cilj: Učenci se seznaniijo z opisom dneva na primeru, poudarek je na glagolih.

Ogledajo si video besedila v govoru oziroma kretnji.

Slovenski jezik: Učitelj prebere besedilo, učenci sledijo besedilu ob slikah. Glagoli so podčrtani. Po njih se vprašamo: »Kaj delamo?« Učenci samostojno preberejo besedilo in v zvezku dopolnijo manjkajoče ilustracije. Ob slikah učitelj predstavi nedoločnik glagolov (zbuditi se, vstati, iti ...). Učenci samostojno opisujejo svoj dan in besedilo zapišejo v zvezke.

Slovenski znakovni jezik:

Glagol v SZJ se spremeni zaradi ujemanja začetne in končne točke gibanja pri glagolu.

SLJ: Popoldne greva s psom na sprehod.

SZJ: POPOLDNE PES MIDVA SPREHOD ITI. (ITI pokažemo od točke, kjer smo pokazali psa.)

Obtelesni glagoli v SZJ so v nedoločniku, se ne spreminjajo (ZBUDITI_SE).

2. Kaj delam jaz, kaj delava midva, kaj delamo mi?

Video govor 14

Video kretnja 14

Cilj: Učenci spoznajo glagolsko število.

Slovenski jezik: Učitelj predstavi zaimke jaz, midva, mi. Skupaj z učenci našteva primere: *Jaz berem. Jaz gledam. Jaz govorim.*

Kadar sprašujemo, uporabljamo drugo osebo: *Kaj (ti) delaš?* Odgovarjamo v prvi osebi: *(Jaz) berem.*

Učenci v parih vadijo vprašanje *Kaj delaš?* (*Pišem, grem ...*) Enako vadijo za prvo osebo dvojine in množine: »Kaj delata? Kaj delate?« Ogledajo si video besedila v govoru oziroma kretnji.

Slovenski znakovni jezik:

V SZJ se glagol, ki **ni odkretan na telesu, spreminja** zaradi ujemanja začetne in končne točke gibanja pri glagolu.

Obiščem prijatelja: JAZ OBISKATI PRIJATELJ. (OBISKATI kretamo v smeri, kjer je prijatelj.)

V SZJ se glagol, ki **je odkretan na telesu, ne spreminja**, je v nedoločniku, spreminjamo zgolj število oseb oziroma zaimke:

Se zbudim: JAZ ZBUDITI_SE.

Se zbudiva: MIDVA ZBUDITI_SE.

Se zbudimo: MI ZBUDITI_SE.

3. Hobiji

Video govor 15

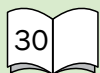
Video kretnja 15

Cilj: Učenci spoznajo nove pojme – hobije.

Učitelj se z učenci pogovarja, kaj delajo v prostem času. Poimenujejo hobije in ob slikah tvorijo povedi. Iz glagolov izpeljejo samostalnike (npr. kuham → kuhanje). Vadijo ednino, dvojino in množino. Ogledajo si video besedila v govoru oziroma kretnji.

4. Opis hobija: košarka

Video govor 16

Video kretnja 16

Cilj: Učenci podrobno spoznajo hobi košarka.

Ogledajo si video besedila v govoru oziroma kretnji.

Učenci preberejo besedilo. Pogovorimo se še o drugih športih.

Učitelj preveri razumevanje besed iz slovarja. Učenci nove besede uporabijo v povedih in jih zapišejo v zvezek.

5. Športi in športni rekviziti

Video govor 17

Video kretnja 17

Cilj: Spoznavanje nadrejenih in podrejenih pojmov: športi in športni rekviziti.

Ogledajo si video besedila v govoru oziroma kretnji. Učenci naštevajo različne športe in športne rekvizite, ki jih pri teh dejavnostih uporabljajo. Na podoben način lahko naredijo miselne vzorce za druge nadpomenke in podpomenke (živali, sadje, oblačila, igrače ...).

UČNI CILJI IN DEJAVNOSTI

Govorjenje in sporazumevanje (v SLJ in SZJ)

- Poimenujejo **poklice** (moške in ženske oblike: *veterinar* – *veterinarka*).
- Opisujejo, kaj kdo dela – tvorijo **povedi z glagoli v 3. osebi** (*Mizar dela pohišstvo. Frizer umiva lase.*).
- Pravilno uporabljajo **zanikanje glagola** (*Mizar ne zdravi živali.*).
- Razlikujejo med osebami **po spolu** (on - ona) ter tvorijo povedi z ustrezno obliko glagola. Slovenščina razlikuje glagolsko obliko glede na spol le v pretekliku in prihodnjiku, SZJ glagolske oblike ne razlikuje.
- Uporabljajo **vprašalnice** (*Kdo? Kaj? Zakaj?*) in odgovarjajo nanje.
- Pravilno uporabljajo **kretnje za poklice** in **glagole**.

Branje z razumevanjem

- Berejo krajše opise poklicev (npr. *mizar, košarkar*) in razumejo **ključne informacije**.
- Razlikujejo med tem, kar nekdo **dela** in česar **ne dela** (pozitiv – negativ).
- Prepoznajo **smiselne in nesmiselne povedi**.

Pisanje

- Razvrščajo poklice po **abecednem redu**.
- Sestavljajo in prepisujejo **povedi z ustreznim vrstnim redom besed**.
- Pišejo **opise poklica** ali **hobija** (s pomočjo slik ali slovarja).
- Povezujejo **stavke v vzročno-posledične zveze** (*Ker je zdravnica → zdravi ljudi.*).

DEJAVNOSTI (učne in delovne naloge)

Učne dejavnosti

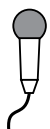
- Učitelj predstavi **slike poklicev**, učenci povedo, *kdo je to in kaj dela*.
- Primerjanje: *Ali frizer dela šopke?* – učenci odgovorijo z da/ne + pojasnilo.
- Kretnje za poklice – razlikovanja med spoloma (moška/ženska oblika).
- Igre z glagoli: učenec dobi kartico *poklic* + *glagol* in pove trdilno in nikalno poved.

Delovne dejavnosti

- Str. 33–34: **Prepoznavanje poklicev po slikah in kretnjah**.
- Str. 35–36: **Tvorba trdilnih in nikalnih povedi** (kdo kaj dela / ne dela).
- Str. 37: **Opis poklica – mizar**: branje, slovar, razumevanje postopka dela.
- Str. 38–39: **Intervju – Miha Zupan**: branje in odgovarjanje na vprašanja z uporabo vprašalnic, slovarja.
- Str. 40–41: **Opisi hobijev**: risanje, opis lastnega dneva, vpraševanje sošolcev in učiteljice.
- Str. 42: **Delovni list: glasbila, vrtno orodje** – povezovanje slik in poimenovanj.

DEJAVNOSTI 32-47 – PODROBNO

6. Poklici

Video govor 18

Video kretnja 18

Cilj: Učenci spoznajo nove pojme – poklice.

Učitelj se z učenci pogovarja, katere poklice poznajo in kaj delajo njihovi starši. Poimenujejo poklice v delovnem učbeniku in ob slikah tvorijo povedi. Ogledajo si video besedila v govoru oziroma kretnji. Učenci razmišljajo o tem, kaj si želijo postati.

7. Ona - on

Video govor 19

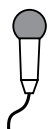
Video kretnja 19

Cilj: Učenci razlikujejo ženski in moški spol, zanikanje.

Učitelj predstavi osebna zaimka ona, on. Ogledajo si video besedila v govoru oziroma kretnji. Ob slikah poklicev na strani 32 poskušajo poiskati besedo za oba spola. Za posamezen poklic tvorijo trdilno in nikalno poved (*dela / ne dela ...*). Povedi zapišejo v zvezek.

8. Ona - on SZJ

Video govor 20

Video kretnja 20

Cilj: Učenci spoznajo, kako se v SZJ določa ženski in moški spol pri poklicih.

Ogledajo si video besedila v govoru oziroma kretnji.

Slovenski znakovni jezik: Kadar želimo pokazati ženski spol, dodamo kretnjo ŽENSKA, pri poklicih moškega spola dodamo kretnjo OSEBA.

Učiteljica: UČITI + ŽENSKA

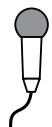
Učitelj: UČITI + OSEBA

Pri trdilnih povedih pri glagolu prikimamo, pri nikalnih povedih pa odkimamo.

Učitelj uči matematiko. UČITI + OSEBA MATEMATIKA UČITI (prikimamo)

Zdravnica ne uči matematike. ZDRAVNIK + ONA MATEMATIKA NE UČITI (odkimamo)

9. Opis poklica: mizar

Video govor 21

Video kretnja 21

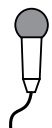

Cilj: Učenci se bolj podrobno spoznajo s poklicem mizarja.

Učenci si ogledajo in opišejo slike. Učitelj prebere besedilo in razloži besede iz slovarja.

Ogledajo si video besedila v govoru oziroma kretnji. Učenci preberejo besedilo in nove besede uporabijo v povedih ter jih zapišejo v zvezek.

10. Mizarsko orodje in pohištvo

Video govor 22

Video kretnja 22

Cilj: Spoznavanje nadrejenih in podrejenih pojmov: mizarsko orodje in pohištvo.

Ogledajo si video besedila v govoru oziroma kretnji. Učenci naštevajo različna orodja in pohištvo. Podobno lahko naredijo miselne vzorce za druge nadpomenke in podpomenke.

11. Intervju

Video govor 23

Video kretnja 23

Cilj: Učenci spoznajo košarkarja Miho Zupana.

Ogledajo si video besedila v govoru oziroma kretnji. Učitelj razloži pomen besede intervju in prebere besedilo v delovnem učbeniku. Razloži besede iz slovarja. Učenci si razdelijo vloge in berejo dialog med novinarjem in košarkarjem. Izberejo si znano osebo in sestavijo vprašanja zanj/zanjo.

12. Opiši svoj dan DL 6

Cilj: Učenci samostojno narišejo in opišejo svoj dan.

Učitelj učence spodbuja k opisu njihovega dneva. Učenci po želji narišejo in opišejo dejavnosti čez dan.

13. Napiši svoje hobije DL 7

Cilj: Učenci zapišejo svoje hobije ter hobije sošolca in učiteljice.

Učitelj se z učenci pogovori o njihovih hobijih. Samostojno odgovorijo na vprašanja in narišejo hobi.

14. Prilepi slike DL 8

Cilj: Učenci razvrstijo slike iz priloge na ustrezna mesta.

Učitelj ob delovnem listu ob slikah učence seznani s pojmi glasbila in vrtno orodje – z napisi in v kretnjah. Iz priloge A na strani 63 v delovnem učbeniku izrežejo slike in jih prilepijo na ustrezna mesta. Učenci v skupinah izdelujejo plakate z novimi pojmi (zelenjava, oblačila ...).

15. Križanka poklici DL 9

Cilj: Učenci rešijo križanko.

Učenci preberejo gesla z opisom poklicev in rešitve vpišejo v križanko.

16. Razvrsti poklice DL 10

Cilj: Učenci razvrstijo poklice po abecedi.

Učitelj spodbuja učence, da naštevajo različne poklice. Opiše poklice, ki jih ne poznajo. Učenci preberejo pojme in jih poskusijo predstaviti s pantomimo. V tabelo jih zapišejo po abecedi. Učenci povedo, kakšne poklice opravljajo njihovi starši.

17. Izreži povedi DL 11

Cilj: Učenci sestavijo povedi v pravilnem zaporedju.

Učenci iz priloge B na strani 63 izrežejo povedi. Razrezane povedi sestavijo v smiselnem zaporedju in jih preberejo. Nalepijo jih na delovni list. Povedi preberejo/pokretajo in jih prepišejo v zvezke.

18. Povej, zakaj? DL 12

Video govor 24

Video kretnja 24

Cilj: Učenci odgovorijo na vprašanja.

Učitelj učencem prebere primer. Ogledajo si video besedila v govoru oziroma kretnji. Po zgornjem vzorcu učenci s kratkimi odgovori najprej ustno, nato pisno odgovarjajo na vprašanja.

BESEDIŠČE SLOVENSKEGA JEZIKA

CILJI (govorjenje, branje, pisanje)	SLOVNIČNI VZORCI
Govorjenje - Poimenujejo živali na različnih kontinentih. - Opisujejo živali z uporabo pridevnikov. - Postavljajo vprašanja in nanje odgovarjajo. - Pravilno ujemajo pridevnik s samostalnikom po spolu in številu. Branje - Berejo in razumejo besedila o živalih po svetu. - Prepoznajo značilnosti živali iz različnih okolij. - Razumejo vzročno-posledične povezave (npr. <i>zakaj</i> – <i>zato</i>). Pisanje - Pišejo opise dneva, hobijev, poklicev. - Pravilno uporabljajo veliko in malo začetnico. - Razvrščajo besede po abecedi. - Sestavljajo povedi v pravilnem zaporedju. - Odgovarjajo na vprašanja s kratkimi povedmi. - Tvorijo povedi z upoštevanjem časa in osebe.	Opis živali z uporabo pridevnika in samostalnika – ujemanje v spolu, številu in sklonu (npr. <i>velik slon</i>, <i>rjava žirafa</i>). Raba vprašalnic za opis: <i>Kakšen?</i> <i>Kakšna?</i> <i>Kateri?</i> – opisne povedi. Tvorba povedi z vzročno-posledičnim odnosom (<i>Zakaj</i> – <i>zato</i>). Tvorba opisa živali: raba pridevnikov, glagolov in samostalniških zvez. Upoštevanje besednega reda v enostavnih povedih.

BESEDIŠČE SLOVENSKEGA ZNAKOVNEGA JEZIKA

CILJI	SLOVNIČNI VZORCI
Kretnja • Spoznajo nove kretnje • Poimenujejo živali na različnih kontinentih. • Opisujejo živali z uporabo pridevnikov. • Postavljajo vprašanja in nanje odgovarjajo. • Pravilno ujemajo pridevnik s samostalnikom po kretalnem prostoru. Mimika • Pri vprašalnicah odprtega tipa uporabijo namrščeno vprašalno mimiko. (KATERA ŽIVAL ŽIVETI AFRIKA) • Pri vprašalnicah zaprtega tipa uporabijo vprašalno mimiko z dvignjenimi obrvmi. (SLON ON VELIK) • Pri trdilnih stavkih lahko prikimamo, da potrdimo vsebino. Odgledovanje (branje z ust) • Ob ogledu videoposnetkov govora vadijo odgledovanje znanih vsebin.	Raba vprašalnic za opis: KAKŠEN? KATERI? opisne povedi. Iskanje pridevnikov. V SZJ je povezanost pridevnika s samostalnikom izražena na več različnih načinov. Pridevnik, ki dopolnjuje samostalnik, spada v samostalniško zvezo, zato: • je odkretan na istem mestu kot samostalnik, • je odkretan za samostalnikom, • je označen z isto mimiko kot samostalnik, • je kazalna kretnja odkretana na začetku in na koncu samostalniške zveze. Tvorba povedi z vzročno-posledičnim odnosom (<i>Zakaj – zato</i>). Tvorba opisa živali: raba pridevnikov, glagolov in samostalniških zvez. Upoštevanje besednega reda v enostavčnih povedih.

UČNI CILJI IN DEJAVNOSTI

Govorjenje in sporazumevanje (SLJ in SZJ)

- Poimenujejo **živali z različnih kontinentov** (Afrika, Avstralija ...).
- Opisujejo **videz živali** (barva, velikost, gibanje, telesne značilnosti).
- Uporabljajo **pridevnike** v ujemanju s samostalniki (*velik lev, hitra zebra*).
- Tvorijo povedi z **vprašalnicami** (*Kakšna je? Zakaj je taka?*).
- Povezujejo **vzrok in posledico** (*Živi v mrazu, zato ima gosto dlako.*).
- V SZJ: uporabljajo ustrezne **kretnje za živali, mimiko** in **prostor** za izražanje odnosa, velikosti, hitrosti.

Branje z razumevanjem

- Berejo opise živali in **povezujejo podatke o videzu, okolju in načinu življenja**.
- Razumejo **logične povezave** (*zakaj – zato*).
- Uporabljajo **slovar pojmov** za razumevanje novih besed.

Pisanje

- Pišejo **opise živali** z uporabo samostalnikov in pridevnikov.
- Uporabljajo **veliko začetnico pri imenih živali, če so lastna imena**.
- Tvorijo **povedi s pojasnilom**. (*Antilopa je žejna, zato pije vodo.*)
- Pišejo **kratka besedila na podlagi podatkov** (slike, tabele, besedilo).

DEJAVNOSTI (učne in delovne naloge)

Učne dejavnosti

- Pogovor: *Katero žival poznaš? Kje živi? Kako je videti?*
- Primerjanje: *Kakšna je razlika med kengurujem in medvedom?*
- Učenci prejmejo sliko živali in jo **ustno** ali **v znakovnem jeziku opišejo**.
- Učijo se **opazovanja** in **izražanja značilnosti** z glagoli in pridevniki.

Delovne dejavnosti

- **Str. 48–49:** Uvodna aktivacija – prepoznavanje živali po slikah.
- **Str. 50:** **Povezovanje značilnosti z okoljem** (npr. Afrika – slon).
- **Str. 51:** Kretnje za živali v SZJ – razlaga pomena gibanja, prostora.
- **Str. 52–53:** Ustno opisovanje **slike Živalski vrt**.
- **Str. 54–55:** Opis poklica – Oskrbnik živali (uporaba slovarja, pojasnila)
- **Str. 56–57:** Opis živali – *kenguru* (tvorba besedila s pomočjo vprašanj).
- **Str. 58, 61:** Kakšna? Kakšen? Ujemanje pridevnika s samostalnikom.
- **Str. 59:** Križanka Živali – gesla z opisom živali.
- **Str. 60:** Delovni list – **opis živali s pomočjo vprašanj** (*Kakšna je? Kaj dela? Kje živi?*).
- **Str. 62:** Tvorba povedi – vzročno-posledične zveze.

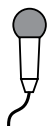
DEJAVNOSTI 48-63 – PODROBNO

1. Živali po svetu 48-49

Cilj: Učenci ob sliki opazujejo kontinente in živali.

Učenci si ogledajo sliko. Učitelj spodbuja učence, da govorno ali v znakovnem jeziku pripovedujejo, kaj vidijo na sliki.

2. Kje živijo živali? 50

Video govor 25

Video kretnja 25

Cilj: Učenci poimenujejo živali na različnih kontinentih.

Učitelj prebere povedi. Učenci iščejo živali na sliki na straneh 48 in 49. Učitelj razdeli vloge in učenci preberejo pogovor med otroki. Ogledajo si video besedila v govoru oziroma kretnji.

3. Živali 51

Video govor 26

Video kretnja 26

Cilj: Učenci spoznajo kretnje za živali.

Ogledajo si video besedila v govoru oziroma kretnji.

Učitelj ob delovnem učbeniku ob slikah učence seznani z novimi pojmi – z napisi in v kretnjah. Učitelj učencem razdeli slike različnih živali. Učenci opisujejo posamezno žival.

4. Živalski vrt

Cilj: Učenci ob sliki opazujejo živalski vrt.

Učenci si ogledajo sliko živalskega vrta. Učitelj spodbuja učence, da pripovedujejo govorno ali v znakovnem jeziku, kaj vidijo na sliki (poimenujejo živali, dogajanje, življenjsko okolje ...).

5. Oskrbnik živali

Video govor 27

Video kretnja 27

Cilj: Učenci spoznajo, kakšno delo opravlja oskrbnik živali.

Učitelj prebere besedilo in razloži besede iz slovarja. Ob slikah preveri razumevanje besedila. Ogledajo si video besedila v govoru oziroma kretnji. Učenci ob slikah tvorijo povedi z novimi besedami in jih zapišejo v zvezek.

6. Opis živali

Video govor 28

Video kretnja 28

Cilj: Učenci ob opisu živali spoznajo kenguruja.

Učenci si ogledajo video besedila v govoru oziroma kretnji. Ob sliki kenguruja preberejo zapise v miselnem vzorcu.

7. Kenguru 57

Video govor 29

Video kretnja 29

Cilj: Učenci tvorijo besedilo na osnovi podatkov iz miselnega vzorca.

Učitelj prebere vprašanja in odgovore o kenguruju. Ogledajo si video besedila v govoru oziroma kretnji. Učenci narišejo kenguruje. Na podlagi odgovorov na vprašanja v zvezek napišejo besedilo (opis živali).

8. Kakšna? Kakšen? 58

Video govor 30

Video kretnja 30

Cilj: Učenci se učijo ujemanja pridevnika s samostalnikom.

Učitelj z učenci razporedi slike živali glede na slovnični spol. Prebere besedilo. Poudari ujemanje pridevnika s samostalnikom (*lačna levinja, nevaren krokodil ...*). Ogledajo si video besedila v govoru oziroma kretnji.

9. Križanka živali DL 13 59

Cilj: Učenci rešijo križanko.

Učenci preberejo gesla z opisom živali in rešitve vpišejo v križanko.

10. Opiši žival DL 14 60

Cilj: Učenci samostojno opišejo žival po izbiri.

Učenci si izberejo žival in jo narišejo. Poiščejo podatke in jih vpišejo v miselni vzorec. Na podlagi podatkov iz miselnega vzorca tvorijo besedilo in ga zapišejo v zvezek.

11. Kakšna? Kakšen? DL 15

Cilj: Učenci poiščejo pridevnike za živali in sestavijo povedi.

Učenci si ogledajo sliko živalskega vrta na straneh 52 in 53. Poiščejo štiri živali ženskega in štiri živali moškega spola. Izberejo primerne pridevnike (*Kakšna? Kakšen?*) in sestavijo povedi. Povedi zapišejo na delovni list.

12. Zakaj – zato DL 16

Cilj: Učenci smiselno povežejo dele povedi.

Učenci preberejo prvi del povedi in poiščejo smiselno nadaljevanje v drugi koloni. Povedi povežejo z različnimi barvami in jih prepisujejo v zvezek.

PRILOGA A

(GLASBILA, VRTNO ORODJE) stran 42

PRILOGA B stran 45 (izreži povedi)

SEZNAM VIDEOPOSNETKOV

	Vsebina	Stran v delovnem učbeniku
Video govor 1	Naš planet	6
Video govor 2	Planeti	7
Video govor 3	Blizu in daleč	8
Video govor 4	Pogled v nebo	10
Video govor 5	Kontinenti	11
Video govor 6	Potovanja	12
Video govor 7	Opis osebe	13
Video govor 8	Deklica Aseja iz Gane	14
Video govor 9	Deček Gabriel z Aljaske	15
Video govor 10	Kakšna je Slovenija?	18
Video govor 11	Slovenska mesta	19
Video govor 12	Moj počitniški dnevnik	20
Video govor 13	Kaj delamo?	26
Video govor 14	Kaj delam jaz, kaj delava midva, kaj delamo mi?	27
Video govor 15	Hobiji	28
Video govor 16	Opis hobija: Košarka	30
Video govor 17	Športi in športni rekviziti	31
Video govor 18	Poklici	32
Video govor 19	Ona - on	34
Video govor 20	Ona - on (teorija)	35
Video govor 21	Opis poklica: Mizar	36
Video govor 22	Mizarsko orodje in pohištvo	37
Video govor 23	Intervju	38
Video govor 24	Povej, zakaj?	46
Video govor 25	Kje živijo živali?	50
Video govor 26	Živali	51
Video govor 27	Oskrbnik živali	54
Video govor 28	Opis živali	56
Video govor 29	Kenguru	57
Video govor 30	Kakšna? Kakšen ?	58

	Vsebina	Stran v delovnem učbeniku
Video kretnja 1	Naš planet	6
Video kretnja 2	Planeti	7
Video kretnja 3	Blizu in daleč	9
Video kretnja 4	Pogled v nebo	10
Video kretnja 5	Kontinenti	11
Video kretnja 6	Potovanja	12
Video kretnja 7	Opis osebe	13
Video kretnja 8	Deklica Aseja iz Gane	14
Video kretnja 9	Deček Gabriel z Aljaske	15
Video kretnja 10	Kakšna je Slovenija?	18
Video kretnja 11	Slovenska mesta	19
Video kretnja 12	Moj počitniški dnevnik	20
Video kretnja 13	Kaj delamo?	26
Video kretnja 14	Kaj delam jaz, kaj delava midva, kaj delamo mi?	27
Video kretnja 15	Hobiji	29
Video kretnja 16	Opis hobija: Košarka	30
Video kretnja 17	Športi in športni rekviziti	31
Video kretnja 18	Poklici	33
Video kretnja 19	Ona - on	34
Video kretnja 20	Ona - on (teorija)	35
Video kretnja 21	Opis poklica: Mizar	36
Video kretnja 22	Mizarsko orodje in pohištvo	37
Video kretnja 23	Intervju	38
Video kretnja 24	Povej, zakaj?	46
Video kretnja 25	Kje živijo živali?	50
Video kretnja 26	Živali	51
Video kretnja 27	Oskrbnik živali	54
Video kretnja 28	Opis živali	56
Video kretnja 29	Kenguru	57
Video kretnja 30	Kakšna? Kakšen ?	58

Seznam prilog v delovnem učbeniku

Priloga A (slike glasbil in vrtnega orodja); **Kaj delamo?** (stran 42, delovni list št. 8)

Priloga B (sestavljanje povedi); **Poklici** (strani 45, delovni list št. 11)

VIRI

- Kindersley, Barnabas. (1996). *Otroci vsega sveta*. Mladinska knjiga.
- Kulovec, Marjetka. (2018). *Analiza strategij tolmačenja znakovnega jezika v Sloveniji in njihovega vpliva na razumevanje*. [Doktorska disertacija]. Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Pavlič, Matic. (2016). *Kako otrok z okvaro sluha usvoji jezik? Priročnik za starše in strokovne delavce*. Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije.
- Pavlič, Matic. (2019). *Priročna video slovnica slovenskega znakovnega jezika*. Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije, Založba ZRC.

ZAVOD
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA ŠOLSTVO